

Langer Thuis Akkoord 2020-2025

17 februari 2020

Voorwoord

Voor u ligt het Rotterdamse Langer Thuis Akkoord 2020-2025. Hiermee geven wij een antwoord op de dubbele vergrijzing die onze stad te wachten staat. Dat antwoord geven wij samen: gemeente, corporaties, zorg -en welzijnspartijen, marktpartijen, zorgverzekeraars, zorgkantoor en de ouderenbonden.

We hebben haast, want over vijftien jaar is twintig procent van alle Rotterdammers ouder dan 65 jaar. Ook neemt het aantal 75-plussers toe. De grootste vergrijzing vindt plaats in de oude stadwijken en in het centrum, terwijl de woningvoorraad daar juist het minst geschikt is voor ouderen.

Het is natuurlijk onze ambitie dat ouderen in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Om dat mogelijk te maken, moeten we '(ver)bouwen', zoals ook Wouter Bos adviseert in het advies van de landelijke Commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen. En we kunnen niet snel genoeg beginnen met bouwen en verbouwen. Met dit akkoord maken we ons ook sterk voor een brede diversiteit aan nieuwe woonzorgconcepten voor ouderen, inclusief de ontwikkeling van ouderenhubs.

Dankzij een breed woon(zorg)aanbod kunnen ouderen met uiteenlopende woonwensen, behoeften en budgetten zo lang mogelijk zelfstandig wonen in hun eigen wijk. Iedere partij zet zich hiervoor in en samen bewaken wij de voortgang aan de bestuurlijke tafel Langer Thuis. Als het nodig is, maken we aanvullende afspraken. Dit akkoord is een concrete uitwerking van het uitvoeringsprogramma 'Rotterdam, Ouder en wijzer' en sluit aan bij de landelijke programma's Langer Thuis.

Ons doel is helder: iedere Rotterdammer verdient een passende plek in zijn of haar eigen wijk, ook op latere leeftijd. Daar werken we samen hard aan.

Sven de Langen
Wethouder Volksgezondheid, zorg, ouderen en sport

Bas Kurvers
Wethouder Bouwen, wonen en energietransitie gebouwde omgeving

Inleiding

Een Langer Thuis Akkoord

Voor u ligt het Rotterdamse Langer Thuis Akkoord 2020-2025. Dit akkoord geeft de ambitie weer van de partijen om antwoord te geven op de demografische ontwikkeling naar 2035. Het gaat naast toevoegen van geschikte woningen voor ouderen ook om een diversiteit aan woonconcepten en/ of woonzorgconcepten. Tegelijkertijd is een stevige samenwerking op het gebied van wonen, welzijn en zorg in verschillende coalities nodig. Dit akkoord is een concrete uitwerking van het uitvoeringsprogramma Rotterdam, Ouder en wijzer en sluit aan bij de landelijke programma's Langer Thuis.

Rotterdamse uitdaging

In 2035 krijgt Rotterdam te maken met een dubbele vergrijzing. Twintig procent van alle Rotterdammers is dan ouder dan 65 jaar en de leeftijdsgroep van 75+ neemt met 44% toe. De grootste vergrijzing vindt plaats in de oude stadswijken en het centrum, terwijl de woningvoorraad daar het minst geschikt is voor ouderen.

De ambitie van Rotterdam is dat ouderen, zo veel mogelijk, in hun eigen wijk oud kunnen worden. Om het langer zelfstandig wonen in de eigen wijk, niet persé in de eigen woning, mogelijk te maken, zijn geschikte woningen en innovatieve woon(zorg)concepten in het centrum, stadswijken en kleine kernen nodig.

Tegelijkertijd gaan partijen aan de slag om kwalitatieve woon(zorg)concepten in de stad, bij voorkeur ook in de nabijheid van ov-knooppunten en voorzieningen, te realiseren voor het sociaal, midden- hoger en topsegment.

We differentiëren het aanbod, zodat we verschillende groepen ouderen met uiteenlopende woonwensen, behoeften en portemonnees kunnen stimuleren om langer zelfstandig te blijven wonen. Hiermee willen we de doorstroming op de woningmarkt stimuleren.

Feiten en cijfers naar 2035

- Rotterdam krijgt een dubbele vergrijzing (meer ouderen, en meer oude ouderen)
- Het aantal 65- plussers neemt met 30.000 toe (van 97.000 naar 129.000); een stijging van 33%
- Een op de vijf huishoudens wordt een 65+ huishouden
- Grootste stijging in de leeftijdsgroep 75+ (44%)
- Stijging eenpersoonshuishoudens met 46%

Samen de schouders eronder...

Met dit akkoord onderstrepen partijen het belang om samen te werken aan de Rotterdamse opgave voor geschikte(re) woningen voor ouderen, aan een groter maar ook gevarieerder aanbod van woon(zorg)concepten, tussenvoorzieningen en zogenaamde ouderenhubs. In mogelijke coalities van partijen vanuit wonen, welzijn en zorg draagt iedere partij vanuit hun ambitie en verantwoordelijkheid bij aan de kwantitatieve en kwalitatieve Rotterdamse opgave.

Partijen bewaken samen de voortgang en de realisatie aan de bestuurlijke tafel Langer Thuis, die één keer per jaar bij elkaar komt. Deze jaarlijkse monitoring kan mogelijk leiden tot aanvullende afspraken. Tegelijkertijd willen alle partijen innoveren en kennis delen. In de community of practice worden deze ervaringen met elkaar gedeeld om de versnelling en doorbraken die nodig zijn te ondersteunen.

Langer Thuis Akkoord 2020 – 2025

Gezamenlijke maatschappelijke doelen

Ouderen wonen langer zelfstandig thuis in een geschikte woning of woonconcept en zij kunnen dat zoveel mogelijk in de eigen wijk doen. Ouderen zijn in staat om door te stromen naar een geschikte woning of woonconcept. Ouderen hebben de mogelijkheid zich te informeren over de voordelen van het tijdig verhuizen naar een geschikte woning. Ouderen werken aan een gezonde leefstijl, kunnen zo lang mogelijk participeren en onderhouden een sterk sociaal netwerk. Ouderen die zorg ontvangen hebben zelf de regie, samen met hun sociaal netwerk, en zorg en ondersteuning is daar aanvullend op.

Wat is het doel van het akkoord?

Partijen zetten zich in om de kwantitatieve en kwalitatieve woonopgave voor ouderen te realiseren, zo mogelijk te versnellen en doorbraken te forceren. Een geschikte levensloopbestendige woningvoorraad is randvoorwaardelijk voor een integrale aanpak wonen, welzijn en zorg.

Uitgangspunten voor de samenwerking

- Behoeften en wensen van ouderen brengen we gezamenlijk in kaart en zijn vertrekpunt voor de doorvertaling van de opgave naar woon(zorg)concepten in de wijken. Tegelijkertijd werken (markt)partijen vanuit hun projecten -in samenwerking met de gemeente- ook aan deze doorvertaling.
- Partijen gaan gezamenlijk in passende coalities aan de slag met het realiseren van de doelen uit dit akkoord. Hiervoor werken partners vanuit de domeinen wonen, zorg en welzijn samen. Ervaringen van deze coalities worden gedeeld in de community of practice.
- Partijen focussen zich in het sociale segment (kwantitatieve opgave) op het stadscentrum, Delfshaven, Overschie, Kralingen-Crooswijk, Feijenoord, Hoek van Holland, Rozenburg en Pernis, zoals in de gebiedsatlas ouderen is opgenomen, en op de wijken waar we de ouderenhubs ontwikkelen.
- Voor het midden- hoger en topsegment gaan marktpartijen en gemeente aan de slag voor het realiseren van woon(zorg)concepten voor ouderen.
- Partijen dragen door gezamenlijke communicatie bij aan het belang van ouderen om goed geïnformeerd te worden.
- Partijen innoveren en delen hun kennis. Zij leren en inspireren elkaar in een community of practice en daarmee ondersteunen en versnellen zij de uitvoering en realisatie. Partijen komen hiervoor minimaal twee keer per jaar bij elkaar.
- Eén keer per jaar bespreken partijen in een bestuurlijke tafel Langer Thuis Akkoord de voortgang van de realisatie van de gemaakte afspraken binnen de drie sporen. Ook lossen partijen, waar mogelijk, knelpunten op en benoemen ze gezamenlijk lobbypunten.

3-sporenaanpak

Om de doelen te realiseren is gekozen voor een 3 sporenaanpak.

1. Meer levensloopbestendige en voor ouderen gelabelde woningbouw
2. Langer zelfstandig wonen in de wijk
3. Meer innovatieve woonconcepten en/ of woonzorgconcepten

Acties binnen de 3-sporenaanpak van het Langer Thuis Akkoord

- 1. Meer levensloopbestendige woningen en specifiek voor ouderen gelabelde woningbouw**
 - a. Partijen werken aan nieuwe levensloopbestendige woningen en aan woningen, die beter toegankelijk worden gemaakt.
 - b. Partijen zullen de in potentie levensloopbestendige nieuwbouw (zachte planvoorraad) waar mogelijk en gewenst labelen voor ouderen.
 - c. Corporaties beoordelen de mogelijkheden om de heffingskorting in te zetten voor de nieuwbouw van levensloopbestendige sociaal basis woningen voor ouderen. Voor de heffingskorting dienen zij een propositie in bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
 - d. Partijen verkennen voor het eigen woningbezit de mogelijkheden voor (collectieve) woningaanpassing en helpen elkaar dit te realiseren.
- 2. Langer zelfstandig wonen in de wijk**
 - a. Partijen werken samen aan de ontwikkeling van een ouderenhub Prinsenland/Het Lage Land.
 - b. Partijen werken samen aan de ontwikkeling van een ouderenhub in Hoogvliet.
 - c. Partijen zetten zich in voor de realisatie van nog 4 ouderenhubs in nader te bepalen wijken. Ook op andere plekken in de stad wordt de kennis en ervaring uit de ouderenhubs gedeeld en kan volgens de principes van de ouderenhubs gewerkt worden.
 - d. Partijen verkennen met de methodiek van Who Dares de kansen voor geschikte woningen en woon(zorg)concepten in Bloemhof – Hillesluis en Bospolder-Tussendijken ten behoeve van de ontwikkelvisies van deze wijken.
 - e. Partijen komen met ideeën om het langer zelfstandig wonen in de wijken vorm te geven. In samenwerking binnen de betrokken coalities werken zij aan realisatie.
- 3. Meer innovatieve woonconcepten en/of woonzorgconcepten**
 - a. Partijen zetten zich in voor de realisatie van minimaal 6 nieuwe woonconcepten. Daarbij kan gedacht worden aan groepswonen voor ouderen, hofjes-wonen en meergeneratiewoningen en coöperatieve woon(zorg)concepten voor ouderen.
 - b. Partijen zetten zich in voor realisatie van woonzorgconcepten tussen thuis wonen en het verpleeghuis in (zgn. tussenvoorziening) en beogen in deze woonvoorziening zorg- en welzijnsdiensten en activiteiten in samenhang te organiseren en te financieren.
 - c. Partijen benutten de kansen van zorgvastgoed voor de huisvesting van ouderen en/of de verpleeghuisopgave, waarbij het uitgangspunt is dat zo lang mogelijk Wet langdurige zorg (Wlz) zorg thuis wordt geleverd.
 - d. De gemeente zorgt ervoor dat de opgave Langer Thuis concreet locatie-specifiek wordt vertaald in haar stedelijke bouwprogrammering tot 2025.

Met de ondertekening van dit akkoord onderstrepen partijen de gezamenlijke maatschappelijke doelen en de uitgangspunten voor de samenwerking. In onderlinge afstemming geven partijen zoveel mogelijk invulling aan de acties binnen de 3 sporen aanpak.

Rotterdamse opgave tot 2030 voor geschikte woningen en woonzorgconcepten

Sociale segment

- Ambitie: een meerderheid van de sociale productie van 8.400 woningen (nieuwbouw) is geschikt voor of gericht op ouderen
- Woning-en complexaanpassingen in de bestaande voorraad

Middensegment

- Aanzienlijk deel van de opgave van 12.600 woningen (nieuwbouw) is voor ouderen.
- Deel van de liberalisaties van bestaande voorraad is voor ouderen.

In hoger en topsegment aandacht voor woon(zorg)concepten voor ouderen

Aldus opgemaakt en ondertekend te Rotterdam op 17 februari 2020, door:

Ondertekenaars Langer Thuis Akkoord 2020-2025

Organisatie

Gemeente Rotterdam

Woonstad Rotterdam

Havensteder

Woonbron

Vestia

SOR

Laurens Wonen

Wooncompas

Woningbouwvereniging Hoek van
Holland

Bouwvereniging Onze Woning

ConForte
mede namens MOB en Careyn

Blauwhoed

HD-groep

StratAct

Stebru

Syntrus Achmea Real Estate & Finance

Stevast Baas & Groen

AM regio

Vorm

Naam & Functie

S.A. Kurvers, wethouder

S. de Langen, wethouder

M.B.T. Molenaar, Voorzitter raad van
bestuur

H. van den Berk, bestuurder

C.F. van Dreven, lid raad van bestuur

A.J.M. Schakenbos, Voorzitter raad van
bestuur

H. Najja, bestuurder

R.H.A. de Boer, directeur-bestuurder

A. van de Bosch, directeur-bestuurder

M.A.H. Korthorst, directeur-bestuurder

E. Remmerswaal, directeur-bestuurder

G. Buck, voorzitter

P. Smits, directeur

R.O. Dijkgraaf, directeur

R. de Jong, directeur

R. Steenbrugge, directeur
b/a D. van der Burg, ontwikkelaar

E. Akkerman, hoofd Acquisitie Zorg

M. Verschuuren, directeur

W. van der Ban, regiodirecteur

A. Azarfane, senior concept-ontwikkelaar

Van Wijnen West BV	Th.A. Rook, regiodirecteur
Volker Wessels	
Fakton	E. Faber, partner
Heijmans	L. Zuidwijk, directeur
New Industry	T. Wendrich, directeur
Nederlandse Bouw Unie bv	S.Y.S. Blok, adj. directeur projectontwikkeling
Bouwinvest Healthcare Fund	M. Tetteroo, acquisitionmanager
<u>Mede- ondertekenaars</u>	
Stichting OSO- Rotterdam	DJ. van Lottum, voorzitter
GENERO	A. Beukman, b/a W.M. Looman netwerkcoördinator (vervangend)
Stg. Buurtwerk.nl	E. van Os, directeur
Pit010	O.A Papa, directeur- bestuurder
Wmo radar	H. Paulides, directeur
Dock	C. Kolenbrander, regiodirecteur
DIA Rozenburg	P. Ooms, directeur
Stg Humanitas mede namens Welzijn op de Hoek, combinatie Humanitas en Vitis	G.J. van Herk, bestuurder
Stg. SOL	B. Boudhan, directeur-bestuurder
Zorgkantoor Zilveren Kruis	M. Paardekooper, directeur
Zilveren Kruis	L. Goemans, directeur
VGZ	A. Klink, directeur